REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.— Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următorele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. în Budapesta: la A. V. Goldberger. Ekstein Bernat, Iulius Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 bani.

# GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Têrgul Inului Nr. 30, etajiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 luni 12 c., pe trei luni 6 corone. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 179. Brașov, Vinerĭ-Sâmbătă 17 (30) August. 1902.

## Dumnedeĭ streinĭ.

(s) Sórtea a vrut ca mulțime de popóre sĕ formeze acest stat, sórtea însĕ nu vrù sĕ le facă sĕ-șĭ acomodeze tóte întocmirile, legile și instituțiunile așa că toțĭ și tóte sĕ se afle aicĭ bine, sĕ se iubéscă și ajute împrumutat.

Acésta o fac popórele tuturor statelor poliglote înaintate în cultură. Urmarea este, că în acele state culte și la acele popóre înțelepte cel ce face bine unui popor, face bine și celorlalte, și cel ce face rĕu unui popor, face réu și celorlalte: aceste popóre înțelepte nu pot avé dér dumnedeĭ streinĭ și inimicĭ specialĭ, ci numai comunĭ. Aceste popóre și state sunt tarĭ în iubirea și puternice în ura lor, căcĭ în unire este puterea și în unirea simțemintelor este cea mai mare putere.

E dureros, că nu așa stau lucrurile și la noi.

Fatalitatea a vrut ca cei ce în tot-déuna au dorit și aspirat a subjuga popórele acestei sĕrmane țĕrĭ sĕ fie de rea voință și ca conducĕtorii destinelor ei sĕ fie scurțĭ de vedere séu cu inima îngustă. Astfel ei au sciut sĕ afle tot-déuna mijlóce de a ținé departe una de alta diferitele popóre din țéră, instrăinându-le în cugete și simțirĭ, făcêndu-le necapabile de a-șĭ croì ele înse-le sórtea și ținêndu-le minorene, supuse tutoratului unor ambițioșĭ și speculanțĭ réutăcioșĭ.

Vanitatea națională și lăcomia nutrite de acei ambițioșĭ și speculanțĭ pĕcătoșĭ, au creat și crescut mare opiniunea publică maghiară de adĭ, care nu recunósce nimic de bun, nobil, generos séu rĕu, decât ceea-ce ei îi convine; care face silă simțemintelor și consciinței; persecută pe tóte căile, invocând chiar și cele mai ilegale și mai neleale mĕsurĭ, pe cei de altă părere vedere și simțĕminte, și declară de dumnedeĭ streinĭ pe tóte acele figurĭ marĭ din istoria patriei, carĭ n'au împărtășit vederile lor, ba s'au luptat chiar în contra tiraniei naționale, esercitate de antecesorii lor.

Ómenĭ alt-fel cuminte și cu judecată sănĕtósă cad jertfă acestui curent pĕcătos și cred a-șĭ împlini o datoriă patriotică, când denunță și persecută pe acei ómenĭ integri, carĭ nu sufer sĕ li-se facă silă simțĕmintelor și convingerei lor.

Pe astă cale ajungem acolo, încât nu mai putem lua parte unul la bucuria și întristarea celui-lalt.

Pe diua de 19 Septemvrie partida independistă se pregătesce, cum scim, a serba centenariul lui Kossuth și face presiune — se aude, că cu succes — asupra președintelui și asupra guvernului, ca sĕ participe și aceștia în mod oficios la acéstă serbare; ér în 18 Septemvre se desvĕlesce în Zelau, comitatul Sĕlagiului, statua așa numitului „Marele“ Nicolae Wesselényi.

Independiștii împing înainte acéstă serbare; cu tóte că nicĭ nu sunt o sută de anĭ, de când și-a început Kossuth agitația, séu a proclamat independința țĕrii și detronarea casei habsburgice séu ștergerea iobăgiei, nicĭ este Kossuth de-o sută de anĭ, căcĭ a murit deja. De nu cumva voiesc a inaugura o nouă numĕrare de anĭ maghiară dela nascerea lui Kossuth, bună óră ca și Mohamedanii dela hedjira, adecă dela fuga lui Mohamed dela Mecca la Medina, tótă serbarea n'are nicĭ un înțeles, afară póte, că independiștii voiesc sĕ dée semn de viață, căcĭ lumea începe a-i uita deja în mod înspăimêntător.

Noue de-altmintrelea puțin ne pasă de tótă tréba, dér ținem a înregistra faptul, că pe când Maghiarii din tóte afecțiunile și pornirile lor se silesc a face o causă generală a țĕrii, țéra nu scie de ele nimic, căcĭ cele 11 milióne de Nemaghiarĭ abia iau notă despre svêrcolirile lor, n'au nicĭ în clin nicĭ în mânecă cu entusiasmul séu cu durerea Maghiarilor.

Acésta apatiă a Nemaghiarilor fată cu tóte serbările numite „regnicolare“ ale Maghiarilor nu-o alteréză de loc încordările oficióse de a produce o mai mare mișcare în țéră la serbările maghiare. Țéra rĕmâne surdă, mută și nesimțitóre. Acésta apatiă a țĕrii, pe lângă tóte opintirile Maghiarilor și a organelor oficióse, dă de gol în modul cel mai palpabil statistica oficiósă despre cele 50% maghiare.

Este însĕ — nu se póte nega — un lucru forte trist și forte îngrijitor pentru viitorul statului faptul, că cetățenii lui îșĭ stau față 'n față, așa de strĕinĭ și apaticĭ în simțĕminte și afecte. Vina o pórtă mai cu sémă esclusivismul și șovinismul Maghiarilor în trecut și în present, care a făcut și face, că ómenii lor cei marĭ numai pentru ei sunt marĭ și bunĭ, ér pentru cetățenii nemaghiarĭ nu sunt nicĭ marĭ, nicĭ bunĭ. Nu sunt marĭ, pentru-că n'au servit și nu s'au dedicat unor idei marĭ, de interes universal al țĕrei; și nu sunt bunĭ, pentru-că toțĭ mai mult séu mai puțin au atentat la viața națională a Nemaghiarilor.

Kossuth prin strălucita sa oratorie a pus tótă maghiarimea în picióre, ca sĕ o facă absolut stăpână pe acest pămênt; dér i-a deslănțuit pasiunile și a făcut sĕ-i créscă vanitatea peste mĕsură, așa încât ajunse în paroxismul ei până a declara nedreptățită în țéră orĭ-ce esistență naționolă afară de cea maghiară. Kossuth a stăruit pentru liberarea trupurilor, dér a încătușat sufletele și simțirea cea mai firéscă a națiunilor nemaghiare. Eată causa pentru care acestea s'au luptat până la mórte în contra lui, eată ce i-a causat căderea și ce i-a nimicit visul sĕu, independința țĕrii.

Ar fi în contra firei, ca sĕ sĕrbătoréscă victima pe cel-ce a têrît'o la locul de junghiare, Nemaghiarii pe Kossuth, care li-a decretat mórtea națională și este tatăl șovinismului de adĭ, ce comite cele mai cumplite nedreptățĭ și esercită cea mai scârnavă tirăniă.

Nicolau Wesselenyi „orbul“ a fost Kossuth în miniatură. S'a luptat în contra puterii austriace, adecă în contra apĕsării și esploatării țĕrei prin austriacĭ, dér numai ca sĕ pótă apĕsa Maghiarul acasă pe conlocuitorul sĕu, Român, Slav și German; a fost mare reformat, ba a părtinit și ștergerea iobăgiei, dér pentru Nemaghiarĭ numai sub condițiune, ca mai întâi sĕ se facă Maghiarĭ, adecă sĕ móră mai întâiŭ naționalițesce, sufletesce.

Sĕ te mai mirĭ apoi, că pentru asemenĭ „ómenĭ marĭ“ nu se însuflețesce nicĭ un Nemaghiar, nu se va însufleți în vecĭ, și că aceștĭ „ómenĭ marĭ“ și semenii lor rĕmân și vor rĕmâné pentru el pururea *dumnedeĭ streinĭ*, pe carĭ este pĕcat ai adora?

---

**Sporirea contingentului recruților.** „P. L.“ anunță, că îndată după redeschiderea dietei, guvernul va presenta un proiect de lege despre sporirea contingentului de recruțĭ. Sporirea acésta nu vrea s'o efeptuéscă nemijlocit, ci vré sĕ ia din reservele de întregire numĕrul necesar. Proiectul guvernului va avé de-ocamdată caracter provisor, căcĭ sporirea numĕrului recruților va fi regulată cu ocasia revisuirei legei armatei.

---

**Visita Regelui Carol la Ischl** preocupă încă cercurile politice. Diarelor maghiare li-se scrie din Bucurescĭ, că lumea politică din capitala română se întrébă și acum despre causa acestei visite. Un distins politician român sĕ fi calificat de greșélă părerea, ce domnesce în strĕinătate, că România s'ar mulțumì cu rolul de purtătóre a trenei puterilor din tripla alianță. Dér orĭ cum ar fi, e fapt, că visita de la Ischl are o mare importanță și tot omul politic o consideră de reînoire a bunelor relații între cei doi monarchĭ. Se spune cu hotărîre, că pentru casul unei încurcăturĭ internaționale între Austro-Ungaria și România s'au stabilit obligamente însemnate în convenția, ce s'a făcut cu considerare la tóte eventualitățile. Convenția acésta ar esista deja de opt anĭ In ce privesce scopul mai apropiat al visitei, regele *Carol* ar fi simțit necesitatea de a schimba părerĭ cu amicul sĕu intim *Francisc Iosif*, acum după reînoirea triplei alianțe.

---

**Șovinismul „kulturegylet“-iștilor.** In discursul prin care *Turoczy* V. a deschis adunarea generală a „Kulturegylet“-ului din Ungaria-de-nord în Șemniț, a dis următórele:

„Aicĭ în patria acésta, *nu póte esista altă națiune, decât Maghiarul.* Pe pămêntul acesta *nu póte fi altă iubire de patrie, altă datorie, cultură, gândire și simțire, decât maghiară.* Orĭ-cine, care simte, că se află în legăturile culturei naționale maghiare și se manifestă astfel, indeferent de religiune și rassă, avere și rang, este părtaș sincer al vieții nóstre naționale. Noi carĭ am eternisat în Csatad sentimentele maghiare ale cântărețului german, nu putem tolera, ca amăgitorĭ ipocrițĭ sĕ desfacă legăturile solidarității naționale, firele sentimentului național, carĭ ne légă cu amintirile comune ale trecutului. Trebue, ca statul sĕ aibă atâta putere, încât sĕ oprésca drumul curentelor periculóse și sĕ înfrâneze pe cei-ce se opun legilor nóstre“.....

Fără comentar.

---

## Congres secuesc.

In Tușnad s'a deschis erĭ 28 l. c. așa numitul congres secuesc, în scop de a-se sfătui în ce chip s'ar puté înlătura pretinsele miserii de tot felul, de carĭ ar suferi Secuii. La acéstă „dietă sĕcuiască“ — cum fórte nimerit îi dice unul din diarele guvernamentale maghiare — vor participa representanțiĭ de la „societatea regnicolară maghiară economică“ drept dovadă, că și cei „din Ungaria“ se intereséză de cestiunea secuéscă, pe care n'o mai consideră ca cestiune locală, ci ca problemă cardinală a politicei naționale maghiare, și vor fi de față la congres tot ce secuimea are mai „bun“ și mai „distins“.

Diarele unguroscĭ tóte se ocupă de acest congres și-i dau o deosebită importanță. Căcĭ, după părerea acestor foi, „Sĕcuii sunt Maghiarii cei mai vechĭ și cei maĭ adevĕrațĭ. Sunt patrioticĭ și fidelĭ. Înțelepțĭ și de omenie. Șĭ-au dat sângele și sufletul pentru patrie. Vécurĭ de-arêndul au fost apĕrătoriĭ Ungurilor contra pericolelor din Rĕsărit. Au rĕmas Maghiarĭ în marea strĕină: o insulă de granit, pe care n'a putut s'o spele nicĭ un fel de curent puternic“. Apoi „fiind-că în contra lor se ridică Valahiĭ și Sașii, daco-românismul cuprinde teren și lucrarea de subminarea ligei valahe devine tot mai primejdiósă“, — Sĕcuiĭ trebue apĕrațĭ, întărițĭ, asigurațĭ pe vecie.

Una din cele mai însemnate probleme ale congresului va fi aflarea mijlócelor prin carĭ sĕ se împedece emigrarea Sĕcuilor în America, dér mai ales în România. Emigrarea Sĕcuilor este, după foile șoviniste, rana cea mai dureróśă pe corpul națiunei maghiare. Ea nu póte fi însĕ vindecată, decât prin înlăturarea miseriilor economice din Sĕcuime. Trebue decĭ sĕ li-se dea Sĕcuilor putința de a trăi și a-șĭ valora munca brațelor lor aicĭ acasă la ei, ca conservațĭ și întărițĭ fiind ei pe pămêntul lor părintesc, sĕ devină o coșniță (!) pentru acele roiurĭ de coloniștĭ recuceritorĭ de patrie, carĭ străbătênd peste câmpia Mureșului și a celor doue Têrnave, vor face sĕ devină din nou maghiar în privința etnografică interiorul Ardealului.

Acțiunea de „salvare“ secuéscă are așa-dér scop îndoit: conservarea Sĕcuilor pentru maghiarism și *maghiarisarea Ardealului* prin colonisarea lor pe Câmpie și în alte ținuturĭ locuite de Românĭ.

Politica acésta de slăbire și năbușire a Românilor, ba chiar și a Sașilor, cu ajutorul Sĕcuilor, este visată și urmărită de câte-va decenii încóce de toțĭ Maghiariĭ înferbântațĭ la cap. Planul l'au dat Beksics Grünwald et tutti quanti, ér guvernele unguroscĭ și-l'au însușit și vor sĕ-șĭ încerce acum norocul cu el. Au aflat și un „bărbat de spirit, om energios“ și neastîmpărat, care sĕ-l esecute: pe fostul fișpan de la Têrnava-mică, Sándor János, comisar guvernial sĕcuesc, Acest comisar a convocat congresul, sprijinit de guvern, societate maghiară, clerul catolic etc. C'un cuvênt, însuflețirea și interesul față de congresul

din Tuşnad, se manifestă în mod intensiv din tóte părţile maghiarismului.

Despre decursul şi resultatul congresului vom da amĕnunte.

## Regele Italiei la Berlin.

Regele *Victor Emanuel III* a sosit în 27 Aug. n. la Potsdam. La gara Wildpark, frumos decorată cu ramurĭ şi florĭ, cu stindarde italiene şi germane, i-a ieşit spre primire moştenitorul de tron, principii Eitel Frideric şi Joachim şi alţĭ principĭ germanĭ aflătorĭ în Potsdam şi Berlin; apoi contele *Bülow*, cancelarul imperiului, contele *Waldersee*, membrii ambasadei italiene, dignitatii curţii, statul maior general din Potsdam şi alte somităţĭ militare şi civile. Inainte de sosirea trenului apărù în gară şi împĕratul *Wilhelm*, care a trecut în revistă compania batalionului de vênătorĭ al gardei, cu stindard şi musică.

Trenul intrând în gară, compania a făcut onorurile şi musica a intonat imnul italian. Impĕratul, purtând uniforma regimentului de gardă şi decorat cu ordinul italian „Annunciata“ şi cu medalia de onóre militară de Savoia, a eşit spre întêmpinarea regelui, care purta uniforma regimentului 13 de husarĭ „Umberto“ şi marele cordon al „vulturului negru“. Domnitorii s'au salutat călduros şi s'au sărutat repeţit. După ce s'au presentat suitele, domnitorii au păşit dinaintea companiei de onóre, pe care au trecut'o în revistă. S'au urcat apoi în trăsurĭ, mergĕnd spre palat. Mulţimea aglomerata pe stradă, în mare parte muncitorĭ din Potsdam, au făcut ovaţiunĭ suveranilor. Pe terasa noului palat, o companie a regimentului gardei a dat onorurile. Aicĭ erau adunaţĭ şi comandanţii de regiment din Potsdam. Regele fù salutat la intrarea palatului de împĕrătésa şi de principii casei imperiale.

Ḑiarele „*Reichsnzeiger*“ şi „*Nordd. Allg. Zeitung*“ salută cu simpatie sosirea regelui Italiei, amicul credincios şi aliat al împĕratului Germaniei, şi care continuă opera de pace începută de părintele sĕu, găsind în tripla alianţă cel mai puternic sprijin în acest scop. Ḑiarele fac urărĭ sincere pentru fericita şi pacînica desvoltare a Italiei.

## Numele „oficial“ al Braşovului.

In şedinţa dela 27 August a representaţiei comunale a Braşovului s'a publicat ordinul ministrului de interne Nr. 16698 dela 1 Iulie, prin care se stabilesce numele „*Brassó*“, ca nume oficial al Braşovului. Primarul substitut Oscar Alesius, care presida şedinţa, a declarat, că de óre-ce asemenea comunicate nu se pot supune unei discuţii, nu va puté da cuvêntul pentru vr'o declaraţie în acéstă cestiune. In urma acésta a cerut cuvêntul profesorul Dr. Eugen *Lassel* şi a desvoltat o interpelaţie, din care estragem următórele:

D-l Lassel spune, că e sigur, că motivele ce le va desvolta vor găsi aplausele membrilor saşĭ ai representanţei, speră însĕ, că espunerile sale vor fi aprobate şi de membriĭ maghiarĭ şi românĭ.

D-l Lassel urmézà în espunerile sale spunĕnd, că ordinul ministrului este fórte aspru, căcĭ impune contra voinţei comunităţii, stergerea din corespondenţa oficială a numelui „*Kronstadt*“. Totuşĭ nu va supune acest ordin criticei, neflind aicĭ locul pentru aşa ceva, va fi însĕ datoria Saşilor. de a protesta energic în congregaţiunea comitatului. Şi décă protestul nu va ajuta nimica, atuncĭ se va esecuta ordinul întocmai, căutând însĕ ca acéstă numire sĕ se restrîngă între marginile prescrise de lege.

Din parte-ne aprobăm — continuă Lassel — propunerea magistratului, de a depune sigilul întrebuinţat până acuma în archiva comitatului. Prin acésta se ispăşesce o veche nedreptate, punĕnd sigilul octroiat înainte de asta cu 23 anĭ de către Tisza, la locul care i-se cuvine. De asemenea aprobăm şi propunerea magistratului de a grava şi pe viitor în sigil emblema oraşului, coróna, pentru-ca sĕ se scie cum şi de ce acest oraş se chiémă „*Brassó*“.

„Când s'a cetit adinea-orĭ ordinul ministrului, am avut impresia, că prin acéstă sală trece o stafie, stafia lui Desider Banffy, autorul lipsit de orĭ-ce sentiment al cestiunei despre numirea localităţilor, acela, care a îndepărtat pe femeile nóstre dela pragul Majestăţii Sale, pe motivul ne mai audit, că în Ungaria nu Majestatea Sa, ci el face politică. In sensul acestui spirit *ţéra nóstră nu va fi fericită.* Acela, care vrea sĕ esecute moştenirea lui Banffy: păcătuesce contra păcii şi fericirei patriei. Tot ce este „oficial“ în Ungaria — eu spun aicĭ un secret public — nu se bucură, din păcate la cetăţenii acestei ţĕrĭ şi nicĭ în străinătate de respectul pe care l'ar dori orĭ-ce cetăţén sincer al statului. *Funcţionarul ungur*, şi când ḑic acésta se înţelege, că fac escepţie de funcţionarii din oraşul şi comitatul nostru, este considerat ca tipul autocratului şi nu ca amic al poporului. Acéstă părere se întăresce şi mai mult, când ceea ce este „oficial“ i-se presentă poporului, ca ceva cu desĕvêrşire nepoporal, neînţeles şi forţat.

Oratorul declară, că de-ocamdată ia la cunoscinţă ordinul ministerial, însĕ *cu cel mai adênc regret* şi în órba supunere faţă cu legea. Se miră însĕ, că din cele trei nume ale oraşului s'a ales tocmai numele slavic, ale unui popor, a căruĭ limbă astăḑĭ nu se mai vorbesce pe aicĭ.

Noi privim însĕ cu încredere la „Kronstadt“ul viitorului. Noi nu ne tânguim şi nu lamentăm, cum nu s'au tânguit şi n'au lamentat nicĭ fraţii noştri din Sibiiu, deşi unele foi scriau despre „o înmormêntare jalnică“. Nu, aicĭ nu e nimica de înmormêntat! Ceea ce este viu, nu se póte nimici nicĭ cu un mijloc.

Kronstadt este oficial mort. Sĕ trăiéscă Kronstadt (Aplause). Sĕ trăiéscă Kronstadt cu trecutul sĕu de 700 anĭ, cu martorii vii ai presentului şi cu promisiunile sigure ale viitorului. Sĕ trăiéscă în comerciul viu, în inimile cetăţenilor, din gură în gură, din generaţie în generaţie.

La sfîrşit interpeléză pe preşedinte, décă se va îngriji, ca întrebuinţarea acestui nume sĕ nu iasă din cadrul marginelor înguste prescrise de lege?

Preşedintele Oskar Alesius rĕspunde, că întrebuinţarea va fi restrînsă la marginile prescrise de lege şi că nicĭ de acuma înainte nu se va refusa nicĭ o hârtie, cara va fi adresată cu vechia numire.

## SCIRILE DILEI.

16 (29) August.

**Adunare estra-ordinară comunală.** Lunĭ, în 1 Septemvrie st. n., va avé loc o adunare estra-ordinară a representanţei comunale din Braşov. Şedinţele, carĭ vor dura până la terminarea desbaterei asupra proiectului de budget pe anul 1903, se vor ţiné în sala din casa sfatului şi se vor începe în fie-care ḑi la órele 3 p. m.

**Procesul „Cărţii de aur“.** D-lui T. V. *Păcăţianu* i-s'a înmânat alaltă-erĭ un decis al senatului de acusă al tribunalului reg. din Clujiu, prin care „investigaţia în acéstă causă criminală se declară închei ată şi spre mai departe procedere tóte actele se transpun procuraturii regescĭ“.

**Trecerea şcólelor montane în administraţia statului** începe deja a deveni fapt împlinit, scrie „Drapelul“. Rĕnd pe rĕnd trec acele şcóle, carĭ până acum au fost susţinute de societatea căilor ferate austro-ungare, în administraţia statului. Ludovic Sándor, inspector şcolar regesc şi representantul statului, Dr. Alecsiu Batho au început operaţiunea de predare şi primire, Vinerĭ în 22 Aug. n. în Reciţa şi deja în luna acésta vor fi predate statului tóte edificiile şcolare. Ministrul de instrucţie a şi numit deja învĕţătorii pentru aceste şcóle noué de stat. Faţă de acéstă acţiune, care lovesce adênc mai ales pe Românĭ, trebue sĕ desvólte atât organele nóstre bisericescĭ, cât şi inteligenţa şi poporul român cea mai energică muncă, ca poporul român sĕ-şĭ creeze însuşĭ şcóle confesionale.

**Incă un proces câştigat.** Cetim în „Telegraful Român“: Avem sĕ înregistrăm o nouă învingere a bisericei nóstre. Lunĭ a adus înalta Curie sentenţă în procesul de despărţire hierarchică a comunei *Dobriţa*, diecesa Caransebeşului, şi a dat câştig de causă Românilor, predându-le *jumĕtate* din averea comună bisericéscă, care se urcă la *100,000 coróne* şi condamnând pe Sêrbĭ şi la purtarea cheltuelilor de proces, în sumă de trei mii coróne. Interesele bisericei nóstre le-a apărat şi în procesul acesta d-l Dr. Emil *Babeş*, advocat în Budapesta.

**Instalarea protopopului gr. cat. din Clujiu.** Din Clujiu ni-se trimite un raport detaliat despre instalarea d-lui Dr. Elie *Dăianu*, noul protopop gr. cat. al Clujiului, pe care din causa lipsei de spaţiu îl publicăm aḑĭ în estras, reservându-ne de a reveni asupra lui. D-l Dr. Daianu a plecat din Blaşiŭ în ḑiua de 27 August cu trenul de la ora 1 p. m. însoţit de deputaţiunea sodalilor, carĭ veniseră la Blaşiŭ spre a oferi noului protopop un brîu roşu. D-l protopop mai era însoţit de d-l delegat metropolitan, canonicul Gavrilă Pop, apoi de d-l A. C. Domşa, Nic. Ionaş, preotul Totoianu şi Ioan Dăianu, octogenarul tată al noului protopop. La gara din Apahida o mulţime de inteligenţă şi popor i-au eşit spre întimpinare, în numele cărora d-l St. Roşianu a rostit un discurs de primire. In numele învĕţătorilor l'a salutat d-l Ioachim Pop. D-şóra Leontina Moga după un discurs bine simţit i-a oferit d-lui Dăianu un frumos buchet de florĭ, cules pe câmpiile protopopiatului. La tóte aceste discursurĭ a rĕspuns d-l Dăianu. La bariera Clujiului marele proprietar G. Cante îl salută din nou printr'un frumos discurs, la care rĕspunde de asemenea d-l Dăianu. In curtea bisericei noul protopop fù salutat de către d-l Leontin Pop, la care d-sa de asemenea rĕspunde.

**„Kulturegylet“-ul** din Ungaria-denord şi-a ţinut în 27 Aug. n. adunarea generală în Şemniţ. Din raportul, ce s'a cetit în adunare vedem. că anul trecut acest „Kulturegylet“ a înfiinţat 17 bibliotecĭ poporale noué, spre care scop ministeriul ungurese de culte şi instrucţiune publică a dat suma de 3600 corónc, ér ministrul de agricultură *Daranyi* a oferit cărţĭ pentru 15 bibliotecĭ poporale. Interesul principal al societăţii e îndreptat spre înfiinţarea de kişdedov-urĭ printre Slovacĭ. In scopul acesta societatea jertfesce anual suma de 60,000 cor. Se va da o deosebită atenţiune înfiinţării societăţilor pentru tinerime, carĭ încă vor ţintĭ esclusiv la maghiarisarea Slovacilor.

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

## O insulă în mijlocul Dunării.

Venind de la Buziaş, m'am oprit şi la Orşova, de unde am trecut pe insula numită Ada-Kaleh, care de la congresul din Berlin este ocupată de un detaşament de trupe austriace. Insula este la o distanţă de câţĭ-va chilometri în jos de Orşova şi uitându-te din depărtare la ea, îţĭ face impresia cea mai ciudată. In mijlocul Europei creştine, o bucată de pământ turcesc, pe care se zăresce de departe minaretul înalt şi subţire al giamiei turcescĭ, precum şi resturĭ de fortificaţii făcute de duşmanii creştinismului, carĭ odinióră înaintaseră spre apus până la Viena.

Nu este altă comunicaţie până la acéstă insulă, decât barca, cu care trecĕnd, de odată te trezescĭ într'o ţéră străină, unde te întêmpină nisce figurĭ în costume turcescĭ, îmbrăcaţĭ cu şalvarĭ, şi cu turban în cap, Turcĭ în tótă puterea cuvêntului, carĭ privesc cu indiferentism oriental la óspeţii carĭ vin sĕ-i visiteze şi nu cunosc altă limbă, afară de limba lor, de cât limba românéscă. In acéstă limbă comunică ei şi cu Nemţii şi cu Sêrbii şi cu Ungurii. O nouă dovadă despre uşurinţa cu care se póte învĕţa limba nóstră.

Am vĕḑut şi câte-va fete cu pĕrul împletit în códă lăsată pe spate, cu năframă de mătasă în cap şi cu şalvarĭ. Femeile ies fórte rar pe stradă şi trec ca nisce stafii timide pe dinaintea ta, ţinĕndu-şĭ faţa acoperită cu un voal des, alb, nelăsând liberĭ, decât ochii.

Strădile sunt fórte înguste şi au un pavagiu miserabil. Icĭ veḑĭ un „bazar“, unde se pot cumpĕra tot felul de articolĭ. Se găsiau şi cărţĭ postale ilustrate cu inscripţii turcescĭ. Am cumpărat câte-va şi am trimes prietinilor de acasă.

Interesantă este o cafenea turcéscă, unde veḑĭ grupaţĭ în jurul meselor figurĭ cu barbă négră, avĕnd o înfăţişare fórte seriósă, ai pute ḑice chiar solemnă. Aicĭ îşĭ beau cafeaua şi fuméză din narghilea. Am beut şi eu o cafea, ca sĕ pot ḑice, că sciu cum e veritabila cafea turcéscă.

O damă povestea, că din bunăvoinţa comandantului garnisónei primise o însoţitóre, care a călăuzit-o într'un harem. Era tocmai haremul primarului. Haremul era o mică căsuţă în formă de vilă, ascunsă în grădină. Soţia legitimă a primarului i-a deschis singură uşa şi a primit'o cu multă amabilitate în odaia încunjurată cu „crivaturĭ“ şi împodobită cu covóre. In curĕnd aduse pe o tavă dulceţurĭ, fructe, apă şi ţigărĭ. Insoţitórea o făcù atentă pe damă, ca sĕ ia din tóte câte ceva şi sĕ-le laude că sunt bune, căcĭ aşa e obiceiul oriental.

Primarul are o soţie legitimă şi menţine încă alte doué femei în harem.

Femeile turcescĭ au obiceiul sĕ-şĭ văpséscă dinţii în colóre roşie, ér unghiile în colóre négră. Mult m'am mirat de acest obiceiŭ.

Ele ies şi pe stradă şi fac visite una la alta, se duc şi la bazar sĕu în piaţă, sĕ cumpere cele necesare, totd'auna însĕ voalate şi nicĭ-odată nu sunt însoţite de bărbaţii lor.

Dealtmintrelea femeile turcescĭ sunt fórte sirguinciόse, cel puţin aşa am audit despre celea de pe insula Ada-Kaleh. Nicĭ chiar soţia primarului Salef n'are servitóre. Carte, femeia turcéscă nu învaţă. Ea e de părere, că cetitul şi scrisul e de prisos pentru o Turcóică. Asta-i meseria bărbaţilor.

Aceeaşĭ damă, care făcuse visita la primăriţa, a fost condusă în visită şi la nevasta unui comerciant cu numele Hamar, care cu o ḑi mai 'nainte dăduse nascere primului copil. La întrebarea, décă nu o va deranja, făcĕndu-i visita în asemenea împrejurărĭ, i-s'a rĕspuns: Din contră, pentru o Turcóică asta e ḑiua cea mai fericită a vieţei sale şi că femeia lehuză s'ar simţi fórte mâhnită, décă ar auḑi, că în acest timp o damă a făcut visite pe insulă şi pe dênsa a neglijat'o.

Dómna Hamar e în etate de 14 anĭ, şedea culcată într'un pat înalt şi fuma o ţigară. Turcóicele de altmintrerĭ dorm jos, pe semne numai cu ocasiunĭ de acestea i-se dă locul de onóre sus pe perinĭ. Visitatórea fù tractată cu o ţigară, din care cineva fumase deja, cu apă rece şi rahat şi cu cafea. Apoi mama lehuzei o luă la întrebărĭ pe dómna străină, despre diferite lucrurĭ, décă are copii, décă are haine multe, décă o tratéza bine bărbatul, ce-i dă de mâncare şi beutură? etc.

Când te întorcĭ de pe insulă, vameşul îţĭ vizitéză bagajul, ca şi când vii din ţéră străină.

Iosif.

**Statistica Germanilor în Ungaria.** După datele ultimului recensĕmênt (1900) în Ungaria împreună cu Croația-Slavonia trăiesc cu totul 2,135.181 de Germanĭ, dintre carĭ în Transilvania 233.019.

**Generalul Botha la Bruxelles.** Generalul Botha a făcut o adevĕrată întrare triumfală în Bruxelles, unde a sosit mergênd din Olanda. Poliția a făcut totul pentru a ascunde ora esactă a sosirei generalului; cu tóte acestea gara de Nord a fost literalmente luată cu asalt de mai multe mii de persóne. Când trenul cu generalul Botha a sosit în gară, s'a produs o învălmăşélă grozavă, de óre-ce tótă lumea voia sĕ se apropie de dênsul. Pentru-ca generalul sĕ pótă pleca din gară, nu prin întrarea principală, de asta nicĭ nu era vorba, dér printr'o uşe laterală, poliția a trebuit sĕ facă sforțărĭ marĭ. Mulțimea l'a pdesărțit de d-na Botha, care ar fi fost înăbuşită, décă nu era protejată de funcționarĭ și lucrătorĭ din gară. In sfîrşit generalul a eşit din gară, împreună cu fiul sĕu Ludovic, care a luptat alăturĭ de dênsul în Transvaal; décă nu intervenea poliția, mulțimea s'ar fi înhămat la trăsura generalului. In picióre, în trăsură, Botha mulțumea populațiunei, cu pălăria şi cu mâna. Inaintea locuinței sale generalul s'a scoborît din trăsură şi a fost primit de copiiĭ sĕi Elena, Francisc şi Ioan, carĭ l'au îmbrățişat, acoperindu-l de sărutărĭ. Scena, fórte mişcătóre, a fost şi mai emoționantă când i-s'a presentat generalului cel mai mic copilaş, născut în Europa, pe când tatăl sĕu lupta în Africa pentru neatêrnarea patriei. Generalul Botha s'a reîntors la Londra a doua ḑi.

**Concert şi teatru în Bistrița.** Cu ocasiunea adunăriĭ generale a „Societățiĭ pentru crearea unui fond de teatru român" va aranja inteligența românĕ din Bistrița, în sala cea mare dela „Gewerbeverein", *Duminecă în 7 Septemvre* st. n. a. c. un concert-teatru, și *Lunĭ în 8 Septemvre* st. n. a. c. o petrecere cu joc. Inceputul la 8 óre séra. Prețul la concert-teatru: locul I. 2 cor., locul II. cor. 1.60 locul III. 1 cor. Galerie: loc de şeḑut 80 banĭ, loc de stat 40 banĭ. Prețul la petrecerea cu joc: de persónă sing. 3 cor., de persónă în familie 2 cor. Venitul curat este destinat pentru înmulțirea fondului numitei societățĭ. Contribuirĭ se primesc cu mulțămită și despre acele se va da socotéla publică.

Comitetul aranjator: Preşedinte, Gerasim Domide. Cassar, Ciril Negruț. Secretar, Dr. Victor Onişor. Membriĭ în comitet: Simeon Monda, Dr. Alexandru Pop, Dr. Demetriu Ciuta, Dr. Gavril Tripon, Dr. Leon Scridon, Dr. Ales. German, Dr. Georgiu Linul, Dr- Dionisiu Login, Dr. Alexiu Bogdan, Procopiu Cutean, Ioan Cerbul, Ilie Scurtul, Alesandru Roşu, Iuliu Chita, Teodor A. Bogdan. Ioan Jarda, Ștefan Jarda, Aurel Iuga, Leonida Domide, Petru Poruț, Emil Man.

**Numirĭ în corpul didactic în România.** Diarele din Bucurescĭ publică numirile de profesorĭ suplinitorĭ în corpul didactic secundar, făcute pe ḑiua de 1 Septemvrie. Cu acéstă ocasiune au fost lăsațĭ pe din afară 54 de profesorĭ. Printre cei numițĭ vedem şi pe evreii I. *Last* şi G. *Struguresc*u (alias Weintraub), ceea-ce dovedesce, că Evreii nu sunt tocmai aşa de oropsițĭ în țéra românéscă, cum pretind ei, décă găsesc locurĭ şi între membri corpului didactic, tocmai într'un timp când ministrul instrucțiunei, din causa suprimării de catedre etc., este silit a lăsa fără catedre 54 de suplinitorĭ.

**Anuarul Societății pentru fond de teatru.** A apărut anuarul V al Societății pentru fond de teatru român şi se póte procura dela Societate, esemplarul cu 3 coróne. Din anuarele de până acum mai sunt: An. I cu 1 cor. esempl. An. III cu 2 cor. esempl. şi An. al IV-lea cor. 2.50 esemplarul.

**Prințul Mirko în munții Bârgăului.** Din *Bistrița* se scrie, că prințul *Mirko* al Muntenegrului va veni la tómnă, cu socrul sĕu Constantinovicĭ, la vênătóre în munții Bârgăului. Ei vor fi óspeții contelui I. Zichy.

**Mişcarea „Los von Rom"**, care fù îmbrățişată cu atâta căldură de câțĭ-va politicianĭ germanĭ din Austria, merge încet înainte. In primul semestru al anului curent n'au trecut, decât 1863 de catolicĭ la protestanțĭ, ceea-ce nu corĕspunde speranțelor sorguinice, pe carĭ le nutriau matadorii mişcării cu privire la trecerea în masse.

**Arestarea unei bande macedonene.** Agenția bulgară confirmă scirea despre arestarea unei bande macedonene, care încerca sĕ trécă fruntaria Bulgariei. Arestarea s'a făcut lângă Dragalevtzi, la muntele Vitocĭ. Banda era compusă din 70 inşĭ, din carĭ 61 au fost făcuțĭ prisonierĭ; stégul bandei a fost luat.

**Memoriile preşedintelui Krüger.** Editorul I. F. Lehmann din München a cumpĕrat dreptul de editură al memoriilor lui Krüger şi până în luna Noemvrie vor eşi de-odată în mai multe limbĭ.

**Etatea casierițelor, chelnerițelor etc.** Un ordin al ministrului-preşedinte şi de interne a fost dispus deja mai de mult, ca casierițele de la cafenelele din Budapesta sĕ fie cel puțin de 40 de anĭ. Acest ordin nu s'a esecutat până aḑĭ. Acum ministrul a dat un nou ordin, în care se dispune, că şi în provincie cassierițele și fetele de serviciu (szobalány) la otelurĭ trebue sĕ fie asemenea cel puțin de 40 de anĭ. Ambele ordine întră în vigóre dela 1 Sept. a. c.

**Doi ofițerĭ japonezĭ** au sosit în Bucurescĭ pentru a visita stabilimentele militare române. Ambii sunt maiorĭ, cu figurĭ interesante, dér cu nume imposibile, greu de redat, greu de ortografiat şi fórte greu de reținut. Unul din ei e îmbrăcat într'o uniformă, care sémĕnă mult cu cea francesă. Celă-lalt e îmbrăcat civil, în redingotă négră şi cu pălărie înaltă. Ministerul de résboiŭ a pus la disposiția lor pe căpitanul de artilerie, d-l Bîrsescu, care îi conduce.

**Călăuza dispărută.** Ilie Roman, care era în serviciul societății carpatine, conducênd turiştii pe Negoiŭ, a dispărut de vr'o ḑece ḑile și nu se sciea, unde e. Marția trecută o societate de turiştĭ l'au găsit mort. Nenorocitul a alunecat şi a căḑut într'o prăpastie.

**Rănit cu vitriol.** Armurierul de honveḑĭ Frederic Hellmann din Braşov a pățit'o rĕu mai alaltă-erĭ la gara de ost din Budapesta. O femeie tînĕră s'a apropiat de el şi i-a turnat pe obraz şi pe corp vitriol, rănindu-l fórte grav. Tînĕra femeie spunea, că Helmann i-a promis, că o va lua în căsĕtorie şi a părăsit-o.

**Noroc la vînătóre.** Ioan Petri junior din Cisnădie, a împuşcat în hotarul comunei sale un urs şi cu ajutorul altor ómenĭ a prins şi o ursóică cam de opt lunĭ şi a dus'o viuă spre vînḑare la hala din Sibiiu.

**Impuşcăturĭ asupra unui balon.** Dumineca trecută s'a ridicat în aer un balon militar al secției aeronautice elvețiene, purtând pe un colonel şi pe un ofițer. In apropiere de Berna, cine-va a dat mai multe împuşcăturĭ asupra balonului, carĭ din norocire n'au nimerit. Aeronauții au aruncat din balon mai multe balaste şi numai ast-fel s'au putut ridica mai sus, decât până unde pórtă glonțul.



## Avis.

Adunarea generală a *„Societății pentru crearea unui fond de teatru român"* se va ține în ḑilele de 7 și 8 Septemvrie st. n. a. c. în acest oraş, conform programului publicat în ḑiarele nóstre.

Subscrisul comitet îşĭ ia voie a învita cu dragoste românéscă şi pe acéstă cale întreg publicul românesc, ca sĕ iee parte la acele festivitățĭ în numĕr cât mai mare. — Tot-odată venim a ne ruga cu tótă căldura, ca toțĭ doritorii de a participa, sĕ binevoiéscă a anunța de cu bun timp, dér negreşit până în ḑiua de *5 Sept.* la subscrisul comitet, pentru de a se puté face îngrijire de încvartirare potrivită, observând, că pentru orĭ-ce înconveniență — provenită din neanunțărĭ la timp—comitetul nu póte lua nicĭ o corespundere.

*Bistrița*, la 27 August 1902.

Pentru comitetul aranjator:

**Gerasim Domide**, president. **Dr. Victor Onişor.** secretar.

## Literatură.

A apărut:

***Cântece*** de Romul *Borloş*. O broşură de 29 pagine, cuprindênd 29 de poesii şi apărută în tipografia „Poporului Român" în Budapesta. Prețul 20 filerĭ.

***„Clipe de repaus"*** de *Sorcovă*. Un volum elegant, care póte ocupa loc pe masa orĭ-cărui salon. Prețul 2 coróne (Pentru România 2 Lei 50 banĭ) porto estra. Credem a fi de prisos a mai recomanda în special acéstă nouĕ apariție literară. In acest volum găsim un limbagiŭ frumos românesc şi niște povestirĭ scrise cu atâta spirit, încât cartea odată luată în mână. nu o mai pui jos, până nu ai cetit'o tótă Se póte procura la Tipografia A. Mureşianu pe lăngă trimiterea prețului indicat plus 20 banĭ porto.

***„Carnetul Roşu"***, *o interesantă novelă nihilistă*, tradusă din germană de *Moşul*, O broşură de 104 paginĭ, format octav mic. Broşura oferă o lectură uşóră şi distractivă. — „*Moşul*" e cunoscut cetitorilor noştri din numĕrósele sale lucrărĭ publicate în foița ḑiarului nostru. Ppretul cu posta 50 banĭ.

## ULTIME SCIRI.

**Berlin.** 29 August. Erĭ la prânḑul, ce s'a dat în onórea regelui Victor Emanuel, împĕratul *Wilhelm* ridicând un toast a ḑis:

„Binevenit sĕ fie fiiul cavalerescului Umberto, fără pată şi fără frică, credinciosul aliat de care o sĕ-mĭ amintesc cât voiŭ trăi. Binevenit sĕ fie regele splendidei Italiĭ, pământul visurilor nóstre; inspiratórea poeților şi artiştilor noştri. Binevenit sĕ fie credinciosul aliat după înoirea pactului, care ne légă dimpreună cu nobilul nostru aliat Francisc Iosif, pact reînoit în tótă forța lui, care atâția anĭ a dat Europei pacea şi care i-o va asigura pentru timp îndelungat. Trăiéscă regele Italiei! Ura! ura! ura!"

Regele *Victor Emanuel* rĕspunḑênd a ḑis, că sentimentele de adevĕrată afecțiune esprimate de împĕratul, sunt o garanție prețiósă de amiciție. Cu simbolul amintirilor trecutului, popórele germane şi italiene vor continua a face progrese pe calea civilisațiunei, progrese sprijinite de alianța, pe care toțĭ o recunsc ca o eră de pace. Bea pentru împĕratul, casa imperială şi prosperitatea Germaniei.

## Diverse.

***Cleptomanie simulată.*** Diarele parisiene relatéză următorul fapt: Un medic alienist fórte cunoscut, a primit la consultație visita unui tînăr fórte elegant, care confirmă medicului cele ce urméză. Sunt, ḑise el, însurat de câte-va lunĭ. Femeia mea este atinsă de cleptomanie incurabilă, invederată şi sub influența acestei bolĭ, fură tóte obiectele ce le găsesce la îndemînă de prin tóte magasinele, de pe la amice unde se duce în visită, ascunde chiar lucrurĭ din casa sa; mustrată, revine la sentimente mai bune, şi atuncĭ se grăbesce a restitui obiectele furate.

Ceru apoi doctorului autorisația de a-ĭ presenta pe femeia sa, mai înainte de a o încredința îngrijirilor sale medicale. Medicul primi, şi a doua ḑi ambii soțĭ se presintară medicului alienist care rămase fórte mişcat de grațiile şi frumusețea tinerei femei. Acésta se înfățişa ca o femee din înalta societate, şi cu tóte că ochiul exersat al profesorului nu o perduse din vedere, dama credîndu-se un moment neobservată, fură o fotografie cu un cadru împodobit cu briliante (un suvenir de la un bolnav de distincție) precum şi o frumósă statue de aur.

Intre altele, doctorul observă că frumósa necunoscută, în momentul de a pleca i-a şterpelit cu mare dibăcie un bold de mare preț de la cravată. In acest timp bărbatul din ce în ce mai enervat, murmură la urechea medicului: „vĕ putețĭ da singur cont cât de grav e casul nenorocitei mele femei. Vĕ voi trimite obiectele îndată şi vĕ voiŭ rămîne fórte obligat décă vețĭ venĭ mîne".

Profesorul aştéptă şi aḑĭ.

Atît suferinda cât şi soțul ei erau doi escrocĭ.

***O casă de 22 caturĭ.*** — Mĕ rog, unde sunt biurourile companiei Flour Milling?

— La etagiul al 22-lea, uşa 1698.

Al right!

Acesta e dialogul, esențialmente american, ce se schimbă de cât-va timp de mai multe-orĭ pe ḑi, între diferițĭ Newyorkezi şi portarul noului imobil cu 22 caturĭ ce a fost ridicat la colțul celei d'a 5-a alee din New-York.

De prisos sĕ mai spunem că, spre a deservi o aşa casă înaltă cuprindênd 1700 de biurourĭ şi care nu-i, la o adică, de cât un enorm roiŭ de afacerĭ, s'au aşeḑat peste 20 ascensoare electrice, şi că totul a fost combinat în aşa fel ca sĕ se procure locuitorilor cea mai mare iuțélă şi confortul practic.

Inălțimea acestei case din New-York trece de 100 metri, şi fondațiunile de 14 metri adêncime, alcătuesc şi ele 3 etagii de sub-solurĭ!

Un restaurant, instalat la catul al 12-lea, îngăduie celor 2000 patronĭ şi funcționarĭ din birourĭ de a-şĭ lua mesele fără a-şĭ părăsi afacerile.

Acésta e mare economie de timp, — decĭ de banĭ.

## Sosițĭ în Braşov.

Pe ḑiua de 28 August 1902.

H. Pomul verde: Popescu, Zismann, D-na Socecu, Bucurescĭ: Langfelder, Pesta; Cservenka, Zbiska, Mişcolț; Ruscha, căpitan, Bistrița; Riske. Rathenau.

H. Europa: Romano, Brăila; Blebu, Panaitescu, Stoicovicĭ, Buştenĭ; Hirth, Alba Regală; Stolz, Feketehalom; Leonhardt, Sighişóra: Gondos, Donath, Pesta; Wagner, Holovrat, Fischhof, Viena.

H. Orient: Dr Augustin Frățilă, profesor, Galațĭ; Goldenthal, König, Rădulescu, Ionescu, Bucurescĭ; D-na Barbulescu, D-na Bădiță, Musamare; Schlesinger, Bistrița.

*Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.***
*Redactor responsabil: **Traian H. Pop.***

## Dela „Tipografia A. Mureşianu“ din Braşov,

### se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aicĭ înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arĕtat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

Atragem atenţiunea cetitorilor asupra cărţilor de mai jos, carĭ se vĕnd cu preţurĭ reduse, ba chiar *numai pe jumĕtate, de cum s'au vêndut până acum.*

1) *Lascar Viorescu*, ***O icónă a Moldovei din 1851*** de *Wilhelm de Kotzebue.* E cunoscută acéstă scriere ca o lucrare istorică de mare valóre în literatura nóstră. Conţine 268 pag. cu tipar curat şi hârtie de lux Preţul în loc de 4 cor., cum s'a vêndut până acum, este adĭ numai *2 cor.* (+ 30 banĭ porto.)

2) ***Poesii*** de *Veronica Micle*, regretata nóstră poetă. Conţine 144 pag. In loc de 3 cor., se vinde numai cu *1 cor. 50 b.* (+ 10 b. porto).

3) ***Poesii complecte*** de Carol *Scrob.* Numele acestui autor este de asemenea bine cunoscut literatilor noştri şi poesiile lui ocupă un loc frumos in literatura română. Preţul s'a redus dela 4 la *2 cor.* (+ 20 b. porto).

7) ***„Vrei sĕ te iubéscă bărbatu?“*** Broşura cu acest titlu conţine poveţe practice seriose şi forte potrivite pentru familiile bune. Preţul dela 1 cor s'a redus la 50 b. (+ 5 b. porto).

4) ***Instrucţiunea gimnasticei*** în scólele de băeţĭ şi de fete. Cu 57 figurĭ în text, de *D. Ionescu*, profesor de gimnastică la liceul Lazăr şi la şcóla normală de institutorĭ din Bucurescĭ. Preţ. în loc de 3 cor. e 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto) De lipsă e mai cu sémă pentru învĕţătorĭ.

5) ***Originea monedelor*** (a banilor) de *M. C. Suţu*, o interesantă conferenţă ţinută la Ateneul Român din Bucurescĭ. In loc de 1 leu se vinde cu 50 banĭ.

6) ***Poesii*** de *F. M. Stoenescu.* Este o carte mare de 252 pag. cu esterior plăcut şi bine îngrijit. Autorul e de asemenea cunoscut in literatura română şi versurile sale frumóse nu au lipsă de laudă, căcĭ se laudă de sine. In loc de 4 cor. se vinde cu 2 cor. (+ 10 b. porto.)

## Cursul la bursa din Viena.

Din 28 August n. 1902.

| | |
|---|---|
| Renta ung. de aur 4% | 121.10 |
| Renta de corône ung. 4% | 98.— |
| Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% | 119.35 |
| Impr. căil. fer. ung. în argint 4½% | 99 95 |
| Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis. | 119.85 |
| Bonurĭ rurale ungare 4% | 97.65 |
| Bonurĭ rurale croate-slavone | 98.— |
| Impr. ung. cu premii | 124.50 |
| Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin | 162.90 |
| Renta de argint austr. | 101.80 |
| Renta de hârtie austr. | 101.70 |
| Renta de aur austr. | 121.55 |
| Losurĭ din 1860. | 152.30 |
| Acţii de-ale Băncei austro-ungară | 15 84 |
| Acţii de-ale Băncei ung. de credit | 734.50 |
| Acţii de-ale Băncei austr. de credit | 684 25 |
| Napoleondorĭ | 19 07 |
| Mărcĭ imperiale germane | 116.95 |
| London vista | 96.25 |
| Paris vista | 95 15 |
| Rente austr. 4% de corône | 10[illegible].15 |
| Note italiene | 94 50 |

## Cursul pieţei Braşov.

Din 29 August n. 1902.

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Bancnot rom. | Cump. | 18.90 | Vênd. | 18.94 |
| Argint român. | „ | 18.80 | „ | 18.88 |
| Napoleond'orĭ. | „ | 19.04 | „ | 19.07 |
| Galbenĭ | „ | 11.20 | „ | 10.30 |
| Ruble Rusescĭ | „ | 2.54 | „ | —.— |
| Mărcĭ germane | „ | 117.25 | „ | —.— |
| Lire turcescĭ | „ | 21.40 | „ | 21.50 |
| Scris fonc. Albina 5% | | 101,— | „ | 102 — |

Nr. 694—902.

## PUBLICAŢIUNE.

**Pentru a se da în arêndă:**

1-ŭ complecsul de pămênt comasat în tabla a XX-a menit pentru facerea unui cimiter comunal, în mărime de 25 jugĕre catastrale, pe timp de şese anĭ, începênd dela 1 Novembre 1902;

2-a, parcela de arătură nr. 9628 din tabla a XVII-a pe aria Timişului pe şése anĭ;

3-a, locurile de érbă şi drumurile de câmp, ce se află între straturile de zarzavat şi în jurul acestora în tabla a XX-a, pe patru anĭ;

4 a, locurile de érbă şi lacurile de trestie dela Şprenghiŭ, pe timp de patru anĭ — se va ţine în localul oficiului economic orăşenesc licitaţiune cu oferte *Marţĭ în 9 Sept.* 1902 la 10 óre a m. la care se învită toţĭ amatoriĭ de astfel de arêndĭ.

Condiţiunile de esarêndare se pot lua în vedere pe timpul órelor de oficiu, până la diua de licitaţiune în localul oficiului economic orăşenesc.

642,1—2 *Oficiul economic orăşănesc.*

222 - 1902.
végrh szám.

## ARVERÉSI HIRDETMÉNY.

Álulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a brassói kir. törvényszék 1902 évi V. 6420 sz. végzése következtében, Popescu Victor ügyvéd által képviselt Dogariu Alexander hermányi lakos javára hermányi Corbu Paraszkiva és Corbu Zachiu György ellen 110 kor. 10 fil. s jár. erejéig 1902 évi augusztus hó 4-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján lefoglalt 671 és kor. — filre becsült következő ingóságok, u m.: butrok, sertés, szarvasmarhák, szekér nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a brassói kir. járásbiróság 1902 évi V. 1034/2 számu végzése folytán 110 kor. 10 fil. tőkekövetelés, ennek 1900 évi január hó 23-dik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 142 kor. 90 fillérben biróilag már megállapitott, költségek erejéig Szász-Hermány hivatalos házánál leendő eszközlésére **1902 ik évi Szeptember hó 6-dik napjának delutáni 3 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881 évi LX. t.-cz. 107. és 108. §§ ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi LX. t.-cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Brassóban, 1902 évi augusztus hó 20-ik napján.

Kalmár,
kir. bir. vghjtó.

644(1—1)